

UDENRIGSMINISTERIET

Folketingets Udenrigsudvalg

Dato

3. maj 2024

Bilag

Sag

24/24132

Enhed

ØKOSIK/EUJUR

**URU alm. del – svar på spørgsmål 168 fra Trine Pertou Mach (EL)
stillet den 5. april 2024 til udenrigsministeren.**

Spørgsmål

Det fremgår af ministerens svar på URU alm. del - spørgsmål 126, at Udenrigsministeriet den 14. februar 2024 midlertidigt har opfordret Rigspolitiet til i relevant omfang at høre Udenrigsministeriet vedrørende konkrete ansøgninger om eksport af komponenter til F-35-kampfly. Vil ministeren redegøre for, ud fra hvilke kriterier det afgøres, hvornår det er ”relevant” at høre Udenrigsministeriet, og hvem der foretager denne vurdering?

Svar

Når det gælder eksport, hvor danske delkomponenter indgår i F-35, foregår eksportkontrollen i Danmark som regel med USA som modtager med udgangspunkt i en udenrigs- og sikkerhedspolitisk rammevurdering for EU, EFTA og NATO-lande (med undtagelse af Tyrkiet). Dette sker, da det på ansøgningstidspunktet som regel ikke er kendt, om og i givet fald hvilke F-35-partner- og brugerlande det færdige produkt med de pågældende delkomponenter eventuelt skal videresælges til. Eventuel senere eksport af det færdige produkt vil herefter foregå i henhold til amerikansk eksportkontrol.

Rammevurderingen for EU-, EFTA- og NATO-lande, herunder USA, bygger på en udenrigs- og sikkerhedspolitisk vurdering på baggrund af kriterierne i Rådets fælles holdning og FN's våbenhandelstraktat. I rammevurderingen indgår også landenes evne og pligt til at gennemføre effektiv eksportkontrol i forbindelse med senere reeksport ud fra samme hensyn som EU-reglerne.

Det er vigtigt at understrege, at F-35-programmet er en helt særlig konstruktion, hvor Danmark også selv indgår som partner- og brugerland. Programmet er afgørende for Danmarks sikkerhed og foregår i samarbejde med vores vigtigste

Udenrigsministeriet

Asiatisk Plads 2, 1448 København K Tlf.: +45 3392 0000 Fax: +45 32 54 05 33

E-mail: um@um.dk Web: UM.dk

allierede, herunder USA. Derfor har vi selv en særlig sikkerhedspolitisk interesse i at deltage i samarbejdet.

Der henvises desuden til besvarelsen af URU alm. del spørgsmål 126 af den 14. marts 2024. Udenrigsministeriet opfordrede – i lyset af situationens udvikling og bl.a. den nederlandske retssag – ud fra et forsigtighedsprincip midlertidigt Rigspolitiet til i relevant omfang at høre Udenrigsministeriet vedrørende konkrete ansøgninger om eksport af komponenter til F-35-fly fra Danmark.

På den baggrund har Rigspolitiet oplyst, at Rigspolitiet siden den 14. februar 2024 har anmodet Udenrigsministeriet om en udtalelse i sager, der vedrører udstyr, som skal indgå i F-35, og hvor modtageren er angivet som et EU-, EFTA- eller NATO-land, og slutbruger er angivet som ukendt. Udenrigsministeriet er siden den 14. februar 2024 blevet hørt af Rigspolitiet i fire sager om eksport af F-35-komponenter.

Når Udenrigsministeriet høres af Rigspolitiet i sager om udførsel af F-35-komponenter, tages der udgangspunkt i rammevurderingen for EU-, EFTA- og NATO-lande, herunder USA. Afhængig af den konkrete situation, kan Udenrigsministeriet fravige rammevurderingen, hvis helt særlige omstændigheder foreligger.

Det bemærkes, at rammevurderingen i forhold til USA løbende vurderes.

Det bemærkes endvidere, at Udenrigsministeriets udenrigs- og sikkerhedspolitiske vurderinger foretages på høringstidspunktet. Vurderingen foretages således med afsæt i den situation, der gør sig gældende, og de oplysninger, herunder om slutbrugeren, der er tilgængelige på det pågældende tidspunkt, hvor Udenrigsministeriet modtager ansøgningen i høring fra Rigspolitiet.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen